

Knud Waaben

Strafferettens specielle del

6. reviderede udgave
v/Lars Bo Langsted

Knud Waaben

Strafferettens specielle del

6. udgave/1. oplag

v/Lars Bo Langsted

© Karnov Group Denmark A/S, København 2014

ISBN 978-87-619-3499-4

Omslag/Grafisk tilrettelæggelse: Axel Surland, Ljungbyhed

Sats og tryk: Zeuner Grafisk A/S, Odder

Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse
af denne bog eller dele af den er ikke tilladt
ifølge gældende dansk lov om ophavsret.
Alle rettigheder forbeholdes.

Indholdsfortegnelse

Forord 5

Kapitel 1

FORBRYDELSER MOD LIV OG LEGEME

I. *Indledning* 15

1. Strafferetlig beskyttelse 15
2. Inddeling 16

II. *Drabsforbrydelser* 17

1. Indledning 17
2. Forsætligt drab 18
3. Barsedrab 20
4. Drab efter begæring 21
5. Euthanasi 23
6. Hjælp til selvmord 25
7. Uagtsomt drab 27

III. *Legemsangreb* 29

1. Oversigt 29
2. Ordinær vold 31
3. Kvalificeret vold 34
4. Særlig grov vold 37
5. Slagsmål og gengældelse af slag 37
6. Uagtsom legemsbeskadigelse 38

IV. *Faredeliktter* 39

1. Hensynsløs farefremkaldelse 39
2. Hensættelse i hjælpeløs tilstand 42
3. Uforsvarligt forhold ved barnefødsel 44
4. Tilsidesættelse af hjælpepligter 45
5. Farlig beruselse 47
6. Spiritus- og promillekørsel 48

V. *Svangerskabsafbrydelse* 50

1. Det retspolitiske problem 50
2. Lovregler 52

Indholdsfortegnelse

Kapitel 2

FORBRYDELSER MOD DEN PERSONLIGE FRIHED

- I. *Ulovlig tvang* 54
 1. Frihedsindgreb 54
 2. Ulovlig tvang 54
 3. Tvangsmidlerne 57
- II. *Frihedsberøvelse* 59
 1. Gerningsindholdet 59
 2. Tilregnelse 61
- III. *Menneskehandel* 62
 1. Menneskehandel i international og national belysning 62
 2. Beskyttelsesinteresse 63
 3. Gerningsindholdet 64
 4. Medvirken 65
 5. Tilregnelse 66

Kapitel 3

SEKSUALFORBRYDELSER

- I. *Indledning* 67
 1. Ny regulering 67
 2. Gerningstyper 68
 3. Kriminaliseringens grundlag 68
 4. Samleje 70
 5. Straf og særlige retsfølger 70
- II. *Voldtægt* 71
 1. Angreb på den seksuelle handlefrihed 71
 2. Anvendelse af og trussel om vold 72
 3. Anvendelse af anden ulovlig tvang m.v. 73
 4. Straffen 74
- III. *Forbrydelser mod børn og unge mennesker* 75
- IV. *Forbrydelser mod særlige persongrupper* 79
 1. Psykisk afvigende personer 79
 2. Personer i afhængighedsforhold 79
 3. Svig 81
- V. *Blufærdighedskrænkelser* 82
 1. Beskyttelsesinteresse 82
 2. De strafbare forhold 83
 3. Alderstrin og samtykke 86

- VI. *Pornografi* 87
 - 1. Begreb og retsudvikling 87
 - 2. Salg af pornografi 89
 - 3. Pornomodeller under 18 år 90
 - 4. Særligt om børnepornografi 91
- VII. *Prostitution, alfonseri, rufferi m.v.* 93
 - 1. Prostitution 93
 - 2. Alfonseri, rufferi m.v. 94

Kapitel 4

FORBRYDELSER I FAMILIEFORHOLD

- I. *Bigami* 97
 - 1. Kriminalisering 97
 - 2. De strafbare forhold 98
- II. *Incest* 100
 - 1. Kriminalisering 100
 - 2. De strafbare forhold 102
- III. *Andre delikter i familieforhold* 103
 - 1. Krænkelser af familieretlige pligter 103
 - 2. Unddragelse fra forældremyndighed 104

Kapitel 5

FORMUEFORBRYDELSER

- I. *Indledning* 107
 - 1. Almindelige begreber 107
 - 2. Berigelsesforbrydelser 110
 - 3. Berigelsesforsæt 113
 - 4. Strafferammer 116
- II. *Tyveri* 118
 - 1. Fuldbrydelse ved borttagelse 118
 - 2. Rørlig ting m.v. 119
 - 3. Økonomisk værdi 120
 - 4. Fremmed ejendom 121
 - 5. Varetægt 123
 - 6. Tilegnelse og berigelse 127
 - 7. Brugstyveri 128
- III. *Ulovlig omgang med hittegods* 129
 - 1. Hittegods 129
 - 2. Ting i gerningsmandens varetægt 132

Indholdsfortegnelse

IV. *Underslæb* 133

1. Indledning 133
2. Fremmed ting i egen varetægt 134
3. Tilegnelse af tingen 137
4. Betroede penge 139
5. Forbrug af penge 142
6. Forudbetalt vederlag 143
7. Forsæt til tings- og pengeunderslæb 144
8. Underslæb ved fragåelse 145

V. *Bedrageri* 146

1. Indledning 146
2. Vildfarelse 148
3. Det svigagtige forhold 150
4. Fremkaldelse af en disposition 151
5. Retsstridigt forhold 153
6. Vinding og tab 154
7. Groft uagtsomt bedrageri 160
8. Databedrageri 161
9. Supplerende bestemmelser 163
10. Skattesvig m.v. 167
11. Svig vedrørende støtte- og tilskudsmidler m.v. 169

VI. *Mandatsvig* 171

1. Hovedtyper 171
2. Særligt om checks og dankort 175
3. Beslægtede forhold (§ 299) 176

VII. *Skyldnersvig* 178

1. Indledning 178
2. Krænkelse af begrænsede rettigheder 179
3. Unddragelse under konkurs 183
4. Andre krænkelse af fordringshavere 184
5. Supplerende bestemmelser 185

VIII. *Afpresning* 186

1. Tvang ved trusler 186
2. Vinding og tab 187

IX. *Røveri* 189

1. Vold og trusler 189
2. Gerningstyper 190
3. Straffen 192

X. *Åger* 193

1. Historisk baggrund 193
2. Åger 194

- 3. Anden udnyttelse 197
- 4. Forsæt 198

XI. *Hæleri* 198

- 1. Indledning 198
- 2. Hovedforbrydelse og hæleri 201
- 3. Typer af hæleri 202
- 4. Forsæt 204
- 5. Straffrit underhold m.v. 205
- 6. Uagtsomhed 206
- 7. Udnyttelse af ågerfordringer m.v. 207

Kapitel 6

ALMENFARLIGE FORBRYDELSER

I. *Indledning* 210

- 1. Almenfare og anden fare 210
- 2. Oversigt 210

II. *Brandstiftelse* 211

- 1. Gerningsbeskrivelsen 211
- 2. Forsætlig brandstiftelse 212
- 3. Kvalificeret brandstiftelse 215
- 4. Uagtsom brandstiftelse 217

III. *Fare for ulykker* 218

- 1. Sprængning, trafikulykke m.v. 218
- 2. Våben og eksplosivstoffer 219
- 3. Angreb på trafiksikkerheden 221
- 4. Flykapring 222

IV. *Narkotikaforbrydelser* 223

- 1. Stofmisbrug i Danmark 223
- 2. Lov om euforiserende stoffer 225
- 3. Straf 226

V. *Andre sundhedsfarlige handlinger* 228

- 1. Forgiftning, forhandling m.v. 228
- 2. Fare for smitsom sygdom 229
- 3. Miljøforbrydelser 229

Kapitel 7

FREDSKRÆNKELSER

I. *Indledning* 232

Indholdsfortegnelse

1. Fred og ære 232
2. Individuel og offentlig fred 233
3. Udviklingslinjer 234
4. Lovreglerne og deres fortolkning 236
5. Forsæt 237

- II. *Krænkelse af privatlivets fred* 238
 1. Brud på brevhemmeligheden 238
 2. Åbning af andres gemmer 239
 3. Adgang til dataoplysninger 240
 4. Aflytning, optagelse, iagttagelse og fotografering 241
 5. Husfredskrænkelse 243
 6. Forskaffelse og udnyttelse af oplysninger 245
 7. Meddelelser om private forhold 246
 8. Krænkelse af tavshedspligt 250

- III. *Trusler, forulempelser m.v.* 251
 1. Trusler 251
 2. Forulempelser 253
 3. Racediskrimination 255

Kapitel 8

ÆREKRÆNKELSER

- I. *Indledning* 257
 1. Begrebet ære 257
 2. Beskyttelse af æren 258

- II. *Typer af ærekrænkelse* 260
 1. Grundbegreber 260
 2. Sigtelser 263
 3. Ringegtsytringer 267
 4. Fremsættelse og udbredelse 268
 5. Forsæt 269
 6. Bagvaskelse 271

- III. *Straffrihed* 271
 1. Sandhedsbevis 271
 2. Pligt eller ret til at udtale sig 274

- IV. *Straf og mortifikation* 277
 1. Påtale og straf 277
 2. Mortifikation 277

Kapitel 9

FORBRYDELSER VEDRØRENDE DOKUMENTER, MÆRKER
OG PENGE

- I. *Indledning* 280
 - 1. Beskyttelsesinteresse 280
 - 2. Dokument 281

- II. *Dokumentfalsk* 285
 - 1. Falsk ved eftergørelse 285
 - 2. Forfalskning 289
 - 3. Brug af dokumentet 290
 - 4. Straffen for dokumentfalsk 292

- III. *Andre dokumentforbrydelser* 292
 - 1. Dokumentsvig 292
 - 2. Dokumentmisbrug 293
 - 3. Intellektuelt falsk 294
 - 4. Indgreb i bevismidler 296

- IV. *Mærkeforbrydelser* 297
 - 1. Mærker m.v. 297
 - 2. Garanti- og kontrolmærker 298
 - 3. Betalingsmærker 299
 - 4. Grænsemærker 299

- V. *Pengeforbrydelser* 299
 - 1. Falske penge 299
 - 2. De strafbare forhold 301
 - 3. Beslægtede delikter 302

Kapitel 10

FALSK FORKLARING, ERKLÆRING, ANKLAGE M.V.

- I. *Falsk forklaring for retten* 304
 - 1. Indledning 304
 - 2. Processuel afgrænsning 304
 - 3. Falsk forklaring 306
 - 4. Forsæt og uagtsomhed 308
 - 5. Sigtedes straffrihed 310
 - 6. Risiko for sigtelse 312
 - 7. Straffrihed i øvrigt: tavshedspligt 314

- II. *Falsk erklæring* 315
 - 1. Erklæringer på tro og love 315

Indholdsfortegnelse

- 2. Pligtmæssige erklæringer 316
- 3. Skriftlige erklæringer 317
- III. *Falsk anklage og anmeldelse* 319
 - 1. Falsk anklage 319
 - 2. Falsk anmeldelse og klagemål 323

Kapitel 11

TERROR

- I. *Terror i international og national retlig belysning* 325
 - 1. 1970-1980'erne 325
 - 2. 11. september 2001 og reaktionen derpå 326
 - 3. Terror 327
 - 4. Terrorfinansiering 328
 - 5. Udvidet medvirken 329
 - 6. 2006 fornyede overvejelser i Danmark 329
 - 7. »Terror« uden terrorforsæt 330
 - 8. Hvervning m.v. 330
 - 9. Træning m.v. 330
 - 10. Korpsforbuddet 331
- II. *Retspolitiske problemstillinger* 331

Litteratur 335

Forkortelser 340

Domsregister 341

Stikordsregister